

Bet. ø. lovf. vedr. kommunal udligning m.v.

Til lovforslag nr. L 172. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 15. maj 2008

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner

(Indførelse af mulighed for at gøre en del af statstilskuddet til kommunerne betinget)

[af velfærdsministeren (Karen Jespersen)]

1. Ændringsforslag

Enhedslistens medlem af udvalget har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. marts 2008 og var til 1. behandling den 24. april 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kommunaludvalget.

Der henvises i øvrigt til udvalgets behandling af lovforslag nr. L 173 og L 174.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 7. april 2008 sendte velfærdsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Danmarks Lærerforening, BUPL og FOA og Sønderborg Kommune. Velfærdsministeren har over for udvalget kommenteret henvendelserne.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 22 spørgsmål til velfærdsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget vil stemme imod lovforslag nr. L 172, L 173 og L 174 ved 3. behandling. Lovforslagene er omdrejningspunkterne i regeringens og Dansk Folkepartis ønske om at detailstyre den kommunale økonomi i 2009, men formentlig også i overslagsårerne, eftersom L 173 om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning først kan blive revideret i 2011 eller 2012. Ikke mindst det sidste er betænkeligt, da en af hovedhjørnestenene i det kommunale selvstyre, som vi normalt bryster os af i Danmark, er den kommunale skatteudskrivning. Denne ret sættes nu de facto ud af kraft. S og SF har derfor fremsat ændringsforslag ved 2. behandling om, at L 173 kun skal gælde for 2009.

S og SF kan konstatere, at regeringen og Dansk Folkeparti har valgt skattelettelser til de rigeste frem for velfærd for danskerne, hvorfor de har været nødt til at sætte tommelskruerne på landets kommuner. Derfor har man etableret et »tæskehold« af nye regler og restriktioner frem for at sikre det, der i virkeligheden er vigtigt: at kommunerne har nogle realistiske økonomiske

rammer til rådighed. Sandheden er, at der er et kæmpegab mellem de forventninger, som regeringen – ikke mindst i løbet af valgkampen – har skabt i form af løfter om mere og bedre velfærd, og så de økonomiske rammer, som den stiller til rådighed for kommunerne til at indfri de selv samme løfter.

Lovforslaget her er i sig selv begrænset i sit indhold og virkning. Men fra S' og SF's side vender vi os imod den opfattelse, der hersker i regeringen og Dansk Folkeparti, at kommunerne skal trues til at overholde en aftale. S og SF mener ikke, at det er det, der bør kendetegne et aftalesystem, bestående af gensidige og frivillige aftaler.

Endelig har vi fra S' og SF's side noteret os, det hørings svar, der er kommet fra KL, hvor det påpeges, at det vil påføre kommunerne en usikkerhedsfaktor i forbindelse med de enkelte kommuners budgettering. For det vil jo være sådan, at de enkelte kommuner – når de lægger deres budgetter – ikke vil vide, om de nogle måneder senere vil få et mindre beløb til rådighed, end den ramme, de har lagt budgettet i forhold til.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget stemmer imod lovforslaget, da lovforslaget indebærer en alvorlig svækkelse af det kommunale selvstyre. Kommunerne bør i stedet mødes med tillid, og det bør aftales med kommunerne, hvorledes aftalesystemet kan moderniseres med indbygget sikkerhed for, at aftalerne overholdes af både regeringen og kommunerne.

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke

repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (S, SF og RV):

Til § 1

1) I det under *nr. 1* foreslåede § 14, stk. 3, 2. pkt., ændres »kan finansministeren beslutte« til: »kan finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg beslutte«.

[Indførelse af beslutningskompetence til Folketinget]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det indgår i lovforslaget, at hvis kommunerne budgetterer med et højere udgiftsniveau end aftalt, kan finansministeren beslutte, at en del af bloktilskuddet på op til 1 mia. kr. ikke bliver udbetalt.

Ændringsforslaget indebærer, at denne beslutning alene kan ske med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg.

Erling Bonnesen (V) Britta Schall Holberg (V) Jens Vibjerg (V) Hans Christian Thoning (V)

Per Bisgaard (V) Hans Kristian Skibby (DF) fmd. Henrik Brodersen (DF)

Mike Legarh (KF) nfmd. Lars Barfoed (KF) Rasmus Prehn (S) Lene Hansen (S)

Lise von Seelen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Flemming Bonne (SF) Karl H. Bornhøft (SF)

Johs. Poulsen (RV) Line Barfod (EL)

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Ny Alliance (NY)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurinn (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 172

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra velfærdsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Henvendelse af 21/4-08 fra Danmarks Lærerforening, BUPL og FOA
4	Uddrag fra Finansministeriets »Aftaler om Finansloven for 2008«
5	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	Henvendelse af 28/4-08 fra Sønderborg Kommune
7	1. udkast til betænkning
8	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 172

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelse af 21/4-08 fra Danmarks Lærerforening, BUPL og FOA, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvordan ministeren vurderer behovet for realvækst for at klare merudgifterne til det demografiske udgiftspres, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvor mange rationaliseringsgevinster der på nuværende tidspunkt er hentet ved kommunesammenlægningerne, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om det er ministerens intention med økonomaftalen at skabe basis for velfærdsloft, eller er hovedmålet, som fremlæggelsen af lovforslaget viser, primært at stramme op på finanspolitikken, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvilken økonomisk ramme ministeren mener det vil kræve at skabe et velfærdsloft, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at de kommuner, der har indgået aftaler med decentrale institutioner om overførselsadgang af opsparede midler og som er planlagt anvendt i 2008 og fremadrettet, er til rådighed, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvordan ministeren forestiller sig, at man i fremtiden kan skabe lyst og gejst omkring decentralisering og uddelegering på de kommunale institutioner, når man fjerner muligheden for at overføre uforbrugte drifts- og anlægsmidler fra år til år, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvilke incitamenter ministeren har overvejet at tage i anvendelse for at sætte skatten ned, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om ministerens kommentar til, at flere borgmestre har udtrykt behov for en flerårig tidshorisont, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm., om ministeren har overvejet at indgå fireårige aftaler med kommunerne, som er fleksibelt indrettede, således at forbruget kan variere over perioden, blot den samlede ramme er overholdt over perioden, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå

Spm.nr.	Titel
11	Spm., om regeringen ligger inde med analyser af baggrunden for budget 2008 og overslagsårene i kommunerne med hensyn til velfærdsudvikling og drifts- og anlægsbehov, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om, hvorfor ministeren har besluttet på forhånd at foreslå straffeaktioner, hvis man har et ønske om at bevare et aftalesystem mellem kommuner og regering, der bygger på forhandlinger mellem to angiveligt ligeberettigede parter, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm., om velfærdsministeren og finansministeren kan garantere, at kommunerne bibeholder skatteudskrivningsretten, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm., om regeringen mener, at den kommunale skatteudskrivningsret (ratificeret af Danmark i 1988) stadig er en hovedhjørnesten i det kommunale selvstyre, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
15	Spm. om, hvordan regeringen vil leve op til en aftale om satsning på energibesparelser og gode klimamål, når man samtidig har en finansminister, som opfordrer kommuner til at udsætte anlægsinvesteringer – investeringer, som er helt nødvendige, hvis man skal leve op til energibesparelser og gode klimamål, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
16	Spm. om ministerens kommentar til artikler om indsats imod CO ₂ , til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
17	Spm., om ministeren vil garantere, at lovforslaget ikke er i strid med nuværende udviklingsaftaler med landets fattigste kommuner, når man bl.a. forhindrer kommunernes mulighed for at overføre drifts- og anlægsmidler fra år til år, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
18	Spm. om ministerens kommentar til artikel om de økonomiske konsekvenser af finansloven i forhold til økonomien i 2008, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
19	Spm. om redegørelse for omfanget af bemyndigelsesbestemmelsens rækkevidde, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der sikrer, at beslutning efter lovforslagets § 1, nr. 1, alene kan ske med Folketingets tilslutning, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
21	Spm. om kommentar til henvendelse af 28/4-08 fra Sønderborg Kommune, til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå
22	Spm., om ministeren ikke vil finde det hensigtsmæssigt at udsætte hele eller dele af lovforslaget til der er fundet en afklaring/indgået en aftale med KL (Kommunernes Landsforening), til velfærdsministeren, og ministerens svar herpå